

הכי גרסינן¹ **אידי ואידי בשלא היתה לו עידית ומכרה הא דשויה בינונית ידיה כעידית**

This is how we read the text

דעלמא הא דלא שויא כולי –

Both are when he did not have עידית and sold it; here his בינונית was worth דעלמא כעידית, here it was not worth, etc.

OVERVIEW

There is a contradiction between two ברייתות in a case where the (מזיק) ליה had two fields; a זיבורית and בינונית. One ברייתא maintains that the מלוה collects from the זיבורית, and the other that he collects from the בינונית. The current reconciliation is that one ברייתא is where his בינונית is דעלמא (the מלוה collects from the זיבורית) and the other is when his בינונית is less than דעלמא (the מלוה collects from the זיבורית). However, both ברייתות are discussing a situation where לא היתה לו עידית (as opposed to the previous answer when one ברייתא was in a case where היתה לו עידית ומכרה). Seemingly this phrase לא היתה לו עידית ומכרה means that he never had עידית. However if that is the case it should have been stated more simply שלא עידית. However the addition of 'ומכרה'? Our תוספות will clarify this difficulty.

-----

anticipates a difficulty:

והא דקאמר אידי ואידי כגון שלא היתה לו עידית ומכרה² -

And the reason the גמרא answers (in this fashion); that ברייתא and ברייתא are discussing cases where for instance he had no עידית which he sold -

ולא בעי למימר דתרווייהו מיירי שלא היה לו כלל -

And the גמרא did not choose to state that both ברייתות are discussing a case where he never at all had עידית. This would have been a simpler way of saying it, rather than כשלא היתה לו עידית ומכרה -

דאם כן ההוא דמיירי דשויה בינונית ידיה כעידית דעלמא אמאי קרי לה בינונית³ -

For if this indeed so (that the מזיק was never in possession of עידית), then that ברייתא, which is discussing a situation where his בינונית is worth דעלמא כעידית, why is it called בינונית; it should be called עידית! Therefore we cannot assume that both

¹ is negating the גירסא of 'אידי ואידי כשהיתה לו עידית ומכרה'. The difficulty with that גירסא is that the גמרא states that the מלוה takes זיבורית in a case where the בינונית of the ליה is דעלמא. This law would be true even if the ליה still has the עידית (since we now maintain that שמיך). (בשל עולם הן שמיך).

² The apparent meaning of this statement is that he never had עידית; therefore תוספות asks the immediate following question. תוספות will shortly explain what this really means.

³ The ליה (or מזיק) never had עידית. This בינונית was his best field (his עידית). This בינונית is דעלמא כעידית. Therefore whether we assume this (בינונית) field is עידית בשל עולם הן שמיך or בשל הן שמיך.

are in a situation where the לוח never had עידית. Obviously one ברייתא must be discussing a case where the לוח either had or has עידית. What then is the meaning of לוח היתה לו עידית? ומכרה?!

explains what is really meant by עידית ומכרה: תוספות

אלא הכי קאמר אידי ואידי שלא היתה לו עידית ומכרה -

Rather this is what the גמרא is answering; 'both are in a situation where he did not have עידית which he sold' -

כלומר⁴ לא איירי כשהיתה לו עידית ומכרה אלא בחדא מיירי שלא היתה לו מעולם⁵ -

Meaning that neither ברייתא is in a situation where he had עידית and sold it; but rather one ברייתא is where he never had עידית; this is the ברייתא where the בע"ה collects from the בינונית (since בינונית שלו is not כעידית דעלמא, but כבינונית דעלמא)⁶ -

וחדא מיירי כשהיתה לו ועדיין יש לו -

And one ברייתא is in a case where he had עידית and he still retains it; this is the ברייתא where the בע"ה collects from the זיבורית (since בינונית שלו is not כעידית דעלמא) -

ואין צריך לאוקמי כשמכר שום שדה⁷ וסברי תרווייהו בשל עולם הן שמין⁸:

And it is not necessary to assume that the לוח sold any field; and both ברייתות maintain that בשל עולם הן שמין⁹.

SUMMARY

The expression בשל עולם היתה לו עידית ומכרה can mean either he never had עידית, or he has and never sold it. The ברייתא where the מלוח collects from בינונית, is where the בינונית is not כעידית דעלמא (and the לוח never had עידית), and the ברייתא where he collects from זיבורית is where כעידית דעלמא (and the לוח still has the עידית).

THINKING IT OVER

1. According to תוספות that one ברייתא is where he never had עידית,¹⁰ then how does

⁴ The term כלומר is (frequently) used to intone that the interpretation is not as it apparently seems. Here too the expression of עידית ומכרה is interpreted in two opposite ways.

⁵ For if he has עידית, why does not the גזק collect from them; since his בינונית is less than כעידית דעלמא. See 'Thinking it over' # 1 & 2.

⁶ The מלוח collects from this בינונית (even though it is the עידית of the לוח), since בשל עולם הן שמין, as תוספות will shortly state.

⁷ This is the advantage of this answer over the previous answer, which assumed that one ברייתא is in a case where היתה לו עידית ומכרה; something which the ברייתא did not mention.

⁸ The three answers that the גמרא gives reflect (respectively) the three possibilities; a) everyone maintains הן בשל עולם, b) everyone maintains הן שמין בשל עולם, and c) there is a dispute whether בשל עולם הן שמין or בשל עולם הן שמין.

⁹ This explains (also) why even the גזק takes only from בינונית in the case where the לוח never sold his עידית. However, since בשל עולם הן שמין and the בינונית of the לוח is כעידית דעלמא, therefore the גזק receives only the בינונית.

¹⁰ See footnote # 5.

the גמרא refer to this ברייתא saying שלו כעידית דעלמא; how can we refer to his best field (that he ever had) as שלו?¹¹

2. Why can we not say that the ברייתא where the מלוה collects from בינונית is where the לווה has עידית;¹² however the נזיק cannot collect מעידית, since the (דלוה) עידית דנזיק is superior to דעלמא?¹³

---

¹¹ נה"מ.

¹² See footnote # 5.

¹³ פנ"י, אמ"ה, חידושי ר"נ אות רסב.